

Naturvård och Fiske
Robert Andersson

Enligt sändlista

Kråkebo naturreservat, Ulricehamns kommun

Beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

<u>Innehåll</u>	<u>Sid</u>
Beslut	2
Föreskrifter	2
Uppgifter över området	4
Allmän beskrivning av naturreservatet	5
Planeringsbakgrund	6
Behov och motiv för skydd	7
Ärendets beredning	7
Upplysningar	8

Bilagor

- Bilaga 1. Översiktskarta
- Bilaga 2. Illustrationskarta till beslutet
- Bilaga 3. Skötselplan med karta
- Bilaga 4. Sändlista
- Bilaga 5. Hur man överklagar
- Bilaga 6 Sammanställning över inkomna yttranden (bifogas ej vid utskick)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att det område, som avgränsats med mittpunkten av den kraftigt streckade begränsningslinjen på bifogad karta (bilaga 2) av skäl som angivits nedan, skyddas som naturreservat med stöd av 7 kapitlet 4 § miljöbalken (MB, 1998:808).

Naturreservatets namn skall vara **Kråkebo naturreservat**.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken (1998:1252), fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan. Skötselplanens övergripande målsättningar och riktlinjer skall gälla utan begränsning i tiden.

Fastställelsen inkluderar inte den ekonomiska utredningen.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att

- ▬ bevara värdefulla brantskogar av ädellövräk typ med rik ört- och epifytflora;
- ▬ vårda och gynna utvecklingen av ädellövdominerad skog i syfte att skapa gynnsamma förhållanden för hotade och rödlistade arter inom vissa delar och vårdad herrgårdsnära lövskog inom andra.

- ▬ Bevara områdets kulturmiljö och landskapsbildsmässiga värden.

Syftet med Reservatsbildningen är dessutom att följa upp åtaganden som följer av medlemskapet i den europeiska unionen. Delar av Kråkebo naturreservat har föreslagits (SCI-område) av regeringen att ingå i det europeiska nätverket av skyddade områden, NATURA 2000.

Syftet skall tryggas genom att

- ▬ området skyddas från åtgärder i form av rationellt skogsbruk;
- ▬ vissa riktade beståndsvårdande röjningar och gallringar utförs i syfte att gynna förnyingen av ädellövträd och förhindra granförnyring;
- ▬ allmänhetens behov av information och anordningar för bibehållen tillgänglighet tillgodoses inom vissa delar.

Föreskrifter för naturreservatet

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken, att nedan angivna föreskrifter skall gälla. Vård och förvaltning skall bedrivas i enlighet med upprättad skötselplan, bilaga 3.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att använda mark- och vattenområden.

Det är inte tillåtet att

1. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, matjord, torv eller andra material kommersiellt eller för husbehov;
2. schakta, gräva, tippa eller fylla ut;
3. plöja eller utföra annan likartad mekanisk markbearbetning;
4. anordna annat än tillfälliga upplag;
5. anlägga väg eller parkeringsplats;
6. uppföra mast, antenn eller liknande fast anordning;
7. dra fram mark- eller luftledning;
8. uppföra byggnad;
9. tillföra kemiskt bekämpningsmedel eller konstgödsel samt tillföra PH-reglerande medel på mark;
10. slutavverka, gallra, så eller plantera skog, upparbeta vindfälle eller torraka samt utföra annan skogsvårdande åtgärd;
11. framföra motordrivet fordon så att markskador uppkommer annat än i enlighet med bifogad skötselplan.

Föreskriften A 4, A5 och A10 gäller ej i fråga om åtgärder som sker i enlighet med skötselplanen.

För stora delar av naturreservatet gäller utöver föreskrifterna ovan även strandskydd enligt 7 kap. 13 § MB.

Ovanstående föreskrifter skall efter erforderliga samråd med länsstyrelsen ej utgöra hinder för verksamhet eller anläggning som behövs för totalförsvaret.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken samt 3 och 21 §§ förordningen (1998:1252) om skyldighet för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla visst intrång inom området.

Syftet med värden och naturvårdsförvaltningen är att:

- ?? tillse och värna natur- och kulturlandskapet samt genom olika åtgärder främja utvecklingen av den biologiska mångfalden;
- ?? genom åtgärder skonsamma för naturvärdena göra området tillgängligt för besökande inom vissa delar;
- ?? genom olika åtgärder motverka markslitage och andra företeelser som inverkar negativt på den ostörda karaktären.

Naturvårdsförvaltaren har rätt att:

1. sätta upp och underhålla anläggningar och anordningar för allmänhetens friluftsliv, såsom informationstavlor och stigar enligt skötselplanen;
2. utmärka och upplysa om naturreservatet;

3. sköta området i enlighet med skötselplanen.

Förvaltare och förvaltningsuppgifter

Förvaltare är Västkoststiftelsen. Förvaltningen skall ske i nära samverkan med berörda markägare, Länsstyrelsen samt Ulricehamns kommun.

Naturvårdsområdet utmärks genom förvaltarens försorg enligt anvisningar av Naturvårdsverket.

Naturvårdsförvaltningen bedrivs enligt av Länsstyrelsen fastställd skötselplan (Bilaga 3). Målsättningar och riktlinjer beträffande de olika skötselområdena gäller utan begränsning i tiden. Behovet av detaljtåtgärder för att nå uppställda målsättningar i skötselplanen kan komma att förändras från tid till annan varför en översyn i detta hänseende bör ske med högst 10 års mellanrum.

C. Ordningsföreskrifter för allmänheten enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Det är inte tillåtet att

1. Plocka, gräva upp eller samla in växter eller växtdelar med undantag för bär och svamp, samt bryta kvistar eller på annat sätt skada vegetationen;
2. störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt;
3. tillvarata eller på annat sätt skada torraka eller vindfälle;
4. göra upp eld annat än på anvisade platser;
5. framföra fordon;
6. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift;
7. anordna orienteringstävling, sätta upp orienteringskontroller eller snitsla spår.

Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken kan Länsstyrelsen i särskilda fall medge undantag från meddelade föreskrifter.

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Kråkebo naturreservat

Kommun: Ulricehamn

Areal: 45,95 ha

Registernummer: 15-99-050

Berörda fastigheter Kråkebo 4:1,

och markägare: Staten genom Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Kråkebo 4:8,

Staten genom Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Brunnsnäs 2:9,

Ulricehamns kommun, 523 86 Ulricehamn

Stora Ekered 3:4

Gösta Lindhagen, Östra Vallgatan 43, 223 61 Lund

Barbro Lindhagen, Valhallav. 108, 114 41 Stockholm

Karin Lindhagen, Brushaneg. 5 B, 412 61 Göteborg

Kerstin Skimming, 2 Rue de l'Est, Mount Bingham,
St Helier, Jersey JE 24 UD, Storbritannien

Elisabet Otterstedt, Nils Ebbesgårdsgatan 130,
434 36 Kungsbacka

Marianne Örnblom, 21 St Pauls Close, Tongham,
Farnham, Surrey GU10 1N, Storbritannien

Naturvårdsförvaltare: Väst kuststiftelsen

Allmän beskrivning av naturreservatet

Natur- och kulturmiljövärden

Naturreservatet omfattar lövskogsbestånd vid de båda bergen Kråkeboberg och Åsakullen på Åsundens västra sida. De utgör viktiga värdekärnor i en trakt med särskilt värdefulla lövskogar kring sjöarna Torpasjön, Sämsjön, Åsunden och Yttre Åsunden (Andersson 1999).

Reservatet innehåller höga naturvärden av flera olika slag, främst knutna till lövskogarna med dess rika lundflora, skyddsvärda kryptogamflora och äldre trädskikt. Värden finns även knutna i viss mån till betesmarkernas bitvis åldriga trädskikt av olika typer av lövskogar, stundom med ett betydande inslag av äldre träd och död ved och arealen blir sammantaget betydande. Miljöer av denna typ är en ovanlig förekomst i länet och även i resten av landet. Västlig (suboceanisk) brantlövskog finns utomordentligt väl representerad inom reservatet och den dominans av lind som kännetecknar detta objekt skiljer ut det från liknande brantskogar. Vidare utgör bokskogen en utomordentligt rik utpostlokal med biologisk mångfald och intressant skogshistoria. Skogarna med anslutande hagmarker och öppen mark vid sjön Åsunden har estetiska värden och är av betydelse för landskapsbilden. En mer detaljerad beskrivning finns i skötselplanen.

Planeringsbakgrund

Riksintressen

Åsundenområdet är av riksintresse ur naturvårdssynpunkt med anledning av bl a de biologiskt rika lövskogsmiljöerna kring sjön och riksintresset beskrivs sammanfattningsvis enligt följande:

I området finns ett flertal biologiskt rika lövskogsmiljöer. De många större gårdarna kring sjöarna är kulturhistoriskt intressanta och omges i flera fall av värdefulla odlingsmarker med bl a hagar. Vattenmiljöerna i området är såväl limnologiskt som ornitologiskt värdefulla med stor artrikedom.

Inventeringar

I naturvårdsplanen för Älvsborgs län anges Åsakullen ha högt naturvärde (klass II) med biologiska, landskapsbildmässiga värden liksom värde för friluftslivet. Kråkeboberget anges ha mycket högt naturvärde (klass I) med anledning av samma kriterier som ovan.

Områdets naturvärden finns dokumenterade i ett antal inventeringar. (Se skötselplan under referenser). Vidare har Skogsvårdsstyrelsen registrerat två nyckelbiotoper i området samt ett objekt med sk naturvärde.

Kommunal översiktsplan

I översiktsplanen för Ulricehamns kommun som antogs 1991 nämns Kråkeboberg bland lövskogar med särskilda ekologiska värden. Här anges att lövskogarna är särskilt känsliga för en förändrad markanvändning. Ett intensivt skogsbruk med t.ex. trädslagsbyten, kalhuggning, dikning innebär stora hot mot naturvärdena. En långtgående naturvårdshänsyn är nödvändig inom områdena om kvalitéerna skall bibehållas. Under ”strategier” anges att bl a Kråkeboberg har så höga naturvärden att det bör skyddas som naturreservat.

På kartor utpekas området som ”utredningsområde för naturreservat” och som ”område med särskilda ekologiska värden”.

Internationell betydelse

Delar av Kråkeboområdet har av regeringen föreslagits till EG-kommissionen enligt rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Detta innebär att området sannolikt kommer att ingå i ett europeiskt nätverk av skyddade områden, NATURA 2000.

Behov och motiv för skydd

Syftet med naturreservatsförordnande är att skydda ett område av stort naturvetenskapligt värde med förekomst av sällsynta och hotade arter som för sin existens är beroende av gammal lövskog med inslag av gamla grova träd, torrakor och lågor. Syftet är även att skydda områdets landskapsbildmässiga värden.

Lövskogarna och i synnerhet ädellövskog har en särställning i bevarandet av den biologiska mångfalden och mer än hälften av de rödlistade arterna söder om den biologiska norrlandsgränsen har sina livsmiljöer i den här typen av skog.

Kråkebo Naturreservat har en mängd biologiska värden i form av gamla grova träd, lång kontinuitet som bestånd och är mångformigt med avseende på såväl naturtyper som strukturer och element i form av blockmarker, lodytor mm. Området är vidare värdefullt med anledning av förekomsten av sällsynta och känsliga arter och värdet förstärks av andra närliggande lövbestånd vilka tillsammans ger förutsättningar för en utveckling av naturvärdena.

Lövskogarna vid Åsakullen och Kråkeboberg är en naturtyp av hög prioritet i områdesbevarandet i länet eftersom dessa är relativt stora, har höga biologiska värden, är representativa för länet samt belägna i en lövskogstrakt utmed Åsunden.

Inom området finns en potential för att utveckla starkare populationer av de hotade skogsarterna genom att området får utveckla sin naturskogskaraktär genom fri utveckling inom vissa delar samt en viss skötsel inom andra.

Ärendets beredning

Länsstyrelsen har tagit initiativet till bildandet av naturreservatet. Ett särskilt PM utformades och delgavs den 10 september 1999 berörda markägare som tidigare ej gett sitt samtycke till Natura 2000-förslaget. Underhandskontakter har därefter skett och ett utkast till skötselplan och beslut har delgetts dessa för att få in synpunkter på förslaget.

Den 20 februari 2001 förelades markägarna med stöd av 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken att inkomma med synpunkter på förslaget samt med stöd av 31 kap 12 § MB att inkomma med anspråk på eventuell ersättning. Samtidigt remitterades ärendet till bl a Naturvårdsverket och Ulricehamns kommun som i allt väsentligt tillstyrker förslaget.

Fyra av sex delägare till fastigheten Stora Ekered 3:4 motsätter sig reservatsbildningen. Anspråk på ersättning har framförts varför Svensk Fastighetsvärdering (SVEFA) på Länsstyrelsens uppdrag påbörjat värdering av intrånget på denna fastighet och även inlett förhandlingar med markägarna. Något avtal har inte hunnit träffas när detta beslut fattas. Övriga delar inom reservatet har förvärvats av staten med undantag för kommunens mark som upplåtits utan krav på ersättning.

Upplysningar

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen eller kommunen med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge undantag från meddelade föreskrifter. Finns det synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva detta beslut.

Regeringen har föreslagit delar av reservatet till EG-kommissionen enligt rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter och har därvid ansvar för området till dess att det utvalts som särskilt bevarandeområde.

Beslut om att helt eller delvis upphäva områdesskydd, om dispens från skyddsföreskrifter eller om tillstånd enligt sådana föreskrifter, bör inte meddelas utan regeringens tillåtelse.

Detta gäller inte om det är uppenbart att verksamheten inte kommer att orsaka mer än obetydlig skada på områdets naturvärden.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ MB gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ MB kan medföra straffansvar.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen. Miljödepartementet, se bilaga 5, formulär nr 04.

I detta ärende har länsöverdirektör Göran Bengtsson beslutat och naturvårdshandläggare Robert Andersson varit föredragande. I handläggningen har även naturvårdsdirektör Sven Swedberg deltagit samt handläggare Marie Odenbring Widmark, kulturmiljöenheten, arkitekt Kristina Malvemyr, plan- och bostadsenheten och länsassessor Erland Josefsson, rätts- och veterinärenheten.

Göran Bengtsson

Robert Andersson